



Rookverbod

Inspectieresultaten 2018

Deze factsheet beschrijft de resultaten van het toezicht op naleving van het rookverbod in 2018.

De NVWA houdt toezicht op de naleving van de rookverboden. Jaarlijks worden controles uitgevoerd om na te gaan of de regels rondom het rookverbod worden nageleefd. Bij overtreding van de regels wordt handhavend opgetreden.

De focus van het toezicht lag in 2018, evenals de afgelopen jaren, op de cafés en discotheken. Uit naleefonderzoek bleek dat de naleving in deze sector achterbleef. Andere risicosectoren waren de evenementen/festivals en de shishalounges.

Daarnaast zijn er rookcontroles uitgevoerd, onder andere naar aanleiding van meldingen, in andere sectoren.

In deze factsheet worden de resultaten van de in 2018 uitgevoerde rookcontroles weergegeven en toegelicht.

Achtergrond

Jaarlijks overlijden circa 20.000 mensen aan de gevolgen van (actief) roken en enige honderden mensen aan de gevolgen van meerroken. Het gaat daarbij om een vermijdbare doodsoorzaak. Daarnaast leidt meerroken tot vele gezondheidsaandoeningen en daarmee verband houdende zorgkosten. De Tabaks- en rookwarenwet heeft als doel de gezondheid van de niet-roker te beschermen en het roken, vooral onder minderjarigen, te ontmoedigen.

Rookverboden

Op de werkplek, in horecabedrijven en in openbare gebouwen en ruimtes, zoals ziekenhuizen, concertzalen en luchthavens geldt al jaren een rookverbod. De beheerder van het gebouw of de inrichting moet het rookverbod instellen, aangeduiden en handhaven.

Risicogericht toezicht NVWA

De NVWA houdt toezicht op de naleving van het rookverbod. Dit toezicht richt zich zoveel mogelijk op de risicosectoren, oftewel de sectoren en locaties waar de naleving achterblijft. Om te bepalen welke sectoren dit zijn, is onderzoek verricht door onderzoeksbureau Breuer/Intraval¹. Uit deze onderzoeken is gebleken dat de naleving bij restaurants kort na de invoering van het rookverbod al hoog was en de naleving bij cafés en discotheken achterbleef. De focus van het toezicht ligt de afgelopen jaren dan ook op deze categorie horecabedrijven. Naast de nalevingsonderzoeken geven burgermeldingen ook richting aan het risicogerichte toezicht.

¹ Breuer/Intraval, onderzoek en advies, Inventarisatie naleefniveau rookvrije horeca najaar 2017.



Werkwijze

De NVWA houdt risicogericht toezicht op naleving van het rookverbod in voornamelijk niet-bereidende horeca (cafés, shishalounges, discotheken en eetcafés die later op de avond overwegend een caféfunctie hebben). Hiertoe worden gericht horecagelegenheden geïnspecteerd. De controles worden uitgevoerd op momenten waarop verwacht wordt dat het rookverbod niet wordt nageleefd (tijdstippen met veel aanwezige bezoekers, later op de avond en in het weekend).

Daarnaast worden er ook risicogerichte rookcontroles uitgevoerd op evenementen en festivals. Het betreft voornamelijk muziek gerelateerde evenementen/festivals. Naast het risicogerichte toezicht wordt het rookverbod ook additioneel meegenomen bij controles op de voedselveiligheid, in de horeca en andere levensmiddelenbedrijven. Verder wordt het rookverbod gecontroleerd naar aanleiding van meldingen en tips van werknemers en burgers. Deze meldingen kunnen betrekking hebben op het rookverbod in de horeca, maar ook op andere rookverboden bij voor publiek toegankelijke locaties (zoals openbare gebouwen) en op werkplekken.

Indien tijdens een rookcontrole een overtreding wordt geconstateerd wordt handhavend opgetreden. Afhankelijk van de ernst van de overtreding en eventuele recidive volgt een boete of een schriftelijke waarschuwing.

Resultaten

In 2018 zijn er in totaal 17.054 rookcontroles uitgevoerd. Het betreft zowel eerste inspecties als herinspecties. 3.043 daarvan zijn in cafés/discotheken en 13.718 in onder andere restaurants, shoarmabedrijven en cafetaria's uitgevoerd. Er zijn in 2018, 115 evenementen geïnspecteerd.

Soort controle	Aantal
Horeca - risicogerichte controles	3.043
Horeca - additioneel	13.718
Evenement	115
Andere bedrijfscategorieën	178
Totaal	17.054

Horeca-risicogericht

In 2018 zijn bij horecabedrijven 3.043 risicogerichte inspecties uitgevoerd. Bij deze bedrijven zijn in totaal 831 (27%) maatregelen opgelegd. Het gaat om 661 boetes (22%) en 170 schriftelijke waarschuwingen (6%).

Shishalounges

Vanwege populariteit van waterpijppcafés (ook wel shishalounges) worden de resultaten van deze bedrijven uitgelicht. De inspecties bij deze horecagelegenheden zijn onderdeel van de 3.043 risicogerichte inspecties.

Bij het roken van waterpijpen kunnen twee producttypen worden gerookt: waterpijpproducten met tabak en waterpijpproducten zonder tabak (kruiden- en/of vruchtenmengsels). Het roken van het eerste type valt onder het rookverbod, het roken van het tweede type niet. Bij de inspecties is, door monsternamen vastgesteld welk type product in de waterpijpen wordt gerookt.

Tegen het roken van producten zonder tabak is niet opgetreden, omdat dit niet onder het rookverbod valt. In totaal zijn in 2018 234 (her) inspecties bij shisha verstrekkende (horeca) bedrijven uitgevoerd. Hierbij zijn 139 (60%) maatregelen opgemaakt: 126 (54%) boetes en 13 (6%) schriftelijke waarschuwingen.

Horeca-additioneel

Naast de risicogerichte controles is bij 13.718 horecabedrijven de naleving van het rookverbod, additioneel, geïnspecteerd (tijdens inspecties in het kader van de voedselveiligheid). Bij deze inspecties zijn 222 (2%) maatregelen opgelegd: 177 (1,3%) boetes en 45 (0,3%) schriftelijke waarschuwingen.

Evenementen

In 2018 zijn 115 inspecties op evenementen uitgevoerd. Daarbij zijn 57 maatregelen (50%) opgemaakt; 55 boetes (48%) en 2 schriftelijke waarschuwing (2%).

Andere bedrijfscategorieën

Naast de voorgaande inspecties is bij 178 andere inspecties, bij andere bedrijfscategorieën dan horeca, het rookverbod specifiek gecontroleerd en zijn de gegevens daarvan vastgelegd. Het gaat om een selectieve selectie van bedrijven.

Het rookverbod werd nader geïnspecteerd vanwege een melding of omdat er tijdens een inspectie met een andere aanleiding een overtreding van het rookverbod werd waargenomen (heterdaadssituatie). Bij deze inspecties zijn 62 (35%) maatregelen opgelegd: 49 (28%) boetes en 13 (7%) schriftelijke waarschuwingen.

Conclusie

In totaal heeft de NVWA in 2018 17.054 rookcontroles uitgevoerd en daarbij 1.172 (6,9%) maatregelen opgelegd. Deze rookcontroles zijn uitgevoerd in de horeca (waaronder shishalounges), op evenementen en bij andere bedrijfscategorieën.

Bij cafés, discotheken, en eetcafés met een caféfunctie zijn 3.043 risicogerichte inspecties uitgevoerd, waarbij 831 maatregelen zijn opgelegd (27%), 661 boetes (22%) en 170 (6%) schriftelijke waarschuwingen. Het maatregelpercentage was het hoogst bij de shishalounges (60%).

Daarnaast zijn er 115 evenementen/festivals risicogericht gecontroleerd. Hierbij zijn 55 boetes en 2 schriftelijke waarschuwing opgesteld. Het boetepercentage (48%) is bij deze bedrijven nog steeds hoger dan bij de andere sectoren, doordat er veelal nog gerookt wordt op plaatsen waar dit niet is toegestaan.

In 2019 wordt het risicogerichte toezicht voortgezet.

Bijlage

Tabel 1: uitgevoerde rookcontroles in 2018

Soort controle	Inspec- ties	RvB	SW	MTR	%RvB	%SW	%MTR
Horeca – risicogericht	3.043	661	170	831	22	6	27
Horeca – additioneel	13.718	177	45	222	1,3	0,3	2
Evenement	115	55	2	57	48	2	50
Andere bedrijfs- categorieën	178	49	13	62	28	7	35
Totaal	17.054	942	230	1.172	6	1	7

RvB = rapport van bevindingen (boete)

SW = schriftelijke waarschuwing

MTR = totaal aan maatregelen (RvB en SW)

Dit is een uitgave van:
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Catharijnesingel 59 | Postbus 43006 | 3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl
mei 2019